

การบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรม

Educational Administration According to Buddhist Principles

พระมหาธีรวัฒน์ สกคธมโม (อาภักดี)

Phramaha theerawat Sakkathammo (Arphakdi)

นักวิชาการอิสระ

Wat Mai Thong Sen

E-mail: theerawat.sak@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 สิงหาคม 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 8 กันยายน 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 15 ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ (Abstract)

การบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรมของพระพุทธศาสนานั้น นับว่าเป็นพันธกิจจากพุทธกิจประจำวันลงสู่ทางปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนาสืบเนื่องมายาวนานประการหนึ่งของการบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรม คือ การให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ตัวอย่างเช่น หลักสังคหวัตถุ 4 คือ การมีความโอบอ้อมอารี มีวจีไพเราะ สงเคราะห์ผู้คน และวางตนเหมาะสม การจัดการศึกษาถือว่าเป็นภาระงานหนึ่งในการบริการวิชาการแก่สังคมของพระภิกษุ ในพระพุทธศาสนา ตามโรงเรียนการกุศลต่างๆ ของวัดในพระพุทธศาสนา จึงถือเป็นภาระงานร่วม ที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน พระภิกษุตั้งแต่ระดับเจ้าอาวาส เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียน หรือมอบที่ดิน หรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินของวัดเพื่อการจัดตั้งโรงเรียน ทั้งในส่วนที่เป็นโรงเรียนวัด ภายใต้การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ และจัดตั้งโรงเรียนการกุศลที่สังกัดการศึกษาเอกชน บริหารงานโดยคณะสงฆ์ และรัฐเป็นผู้ให้การอุปถัมภ์และสนับสนุน

คำสำคัญ: บริหารการศึกษา, หลักธรรม

Abstract

Educational Administration According to Buddhist Principles was concerned with Buddha's activity to practice in Buddhism as long time ago of Educational Administration According to Buddhist Principles that mean giving people housing, example for 4 group integration and leadership mean generosity, kindly speech, rendering service even and equal treatment. Education was the one of duty in social for monks in Buddhism such as in Buddhist accommodate school as cooperation management since passed up to now. Monks on ranking from abbot up to manager school owner or who give land or allow to use their

land for establish school both school and temple within governor management and then set accommodate school for private that administrate by monks and the government who sponsor and supporter.

Keywords: Educational Administration, Buddhist Principles.

บทนำ (Introduction)

การบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรมของพระพุทธศาสนา ต้องสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 เน้นการขับเคลื่อนแผนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนการศึกษาชาติ 20 ปี สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนการศึกษาชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี แผนปฏิบัตินโยบายการระยะ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกฎหมายต่างๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาในระดับต่างๆ และสร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 60)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ และด้วยเหตุที่แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552–2559) จะสิ้นสุดใน ปี พ.ศ. 2559 ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 20 ปี เพื่อเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 60)

ผู้เขียนจึงรวบรวมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับ การบริหารการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ความหมายของการบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรม แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการบริหารการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาทั้งระบบ ดังเนื้อหาบทความต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

การดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 และนำผลการติดตามประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552–2559 ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับบริบทการจัดการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้ศักยภาพประมาถรวมทั้งการพัฒนาการศึกษากับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ทั้งที่เกิดจากปัญหาของระบบการศึกษา และจากสภาวะการณ์ของโลกที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมายตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติโดยมีสาระสำคัญ คือ

ความจำเป็นในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และความท้าทายระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า

ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วง ปี 2552-2559 พบว่า ไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไปด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐมี

นโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมากส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังคงเข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาดำรงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เป็นเป้าหมายที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติจำนวน 193 ประเทศได้ลงมติรับรองในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติใน ปี พ.ศ. 2558 โดยจะใช้เป็นวาระแห่งการพัฒนาของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า (ค.ศ. 2016–2030) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย โดยเป้าหมายด้านการศึกษา คือ เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต แผนการศึกษาแห่งชาติจึงต้องพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างหลักประกันว่า เด็กปฐมวัยทุกคนจะได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและมีผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและมีคุณภาพ กำลังแรงงานมีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ และโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม มีการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ เพื่อการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

2. ความหมายของการบริหารการศึกษาตามหลักพุทธธรรม

การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

หลักพุทธธรรม หมายถึง ความจริงก็ดำรงอยู่ตามธรรมดาของมันเป็นกลางๆ พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้คือ ค้นพบความจริงนั้นแล้วนำมาเปิดเผยไว้ สาธิตของความจริงนี้ก็คือ (ความเป็นไปตาม)ธรรมดแห่งเหตุปัจจัยหรือกระบวนการแห่งเหตุปัจจัย ผู้ที่มองสิ่งทั้งหลายตามที่มันเป็น ไม่ใช่มองตามที่ตนอยากหรือไม่อยากให้มันเป็น จึงจะเข้าใจความจริงที่เป็นกลางนี้ได้ เมื่อเข้าใจธรรมที่เป็นกลางนี้แล้ว ก็ย่อมมองเห็นความจริงอย่างกว้างๆ ครอบคลุมทั่วไปทั้งหมด มีทัศนคติเปิดกว้าง หลุดพ้นเป็นอิสระอย่างแท้จริง โดยหลุดพ้นทั้งทางจิต คือจิตหลุดพ้นจากสิ่งบีบคั้นครอบงำที่เรียกว่ากิเลสและความทุกข์ กลายเป็น

จิตที่ปลอดโปร่ง เบิกบาน เป็นสุข และด้านปัญญา คือ หลุดพ้นด้วยรู้เท่าทันธรรมดา แล้วมองเห็นตัวความจริงที่ล้วน ๆ บริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสเคลือบแคลงหรือทำให้เอนเอียงและรู้ชัดแจ้งที่ความจริงโดยตรง ไม่ต้องรู้ผ่านใคร ๆ หรือรู้ตามที่ใครบอกอีกต่อไป

นโยบายปฏิรูปการศึกษา หมายถึง นโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตลอด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและ ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในวงการการศึกษา

ผู้บริหารสถาน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายใน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ชั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีทั้งของภาครัฐและเอกชน

แนวทางพัฒนาเด็กนักเรียน หมายถึง แนวทางพัฒนาเด็กตามช่วงวัยของนโยบายปฏิรูป ของผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กนักเรียนตามกระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนาประเทศไทยได้ “ประเทศไทยที่เรียกว่าการศึกษา 4.0” เพื่อบูรณาการการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้ ต่อยอดองค์ความรู้แก่เด็กนักเรียนของสถานพัฒนาเด็กนักเรียน ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่

1) พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา ฝึกให้เด็กรู้จักการคาดคะเนหรือการกะระยะทางของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเอง

2) พัฒนาการด้านอารมณ์ หมายถึง การส่งเสริมการเลี้ยงดู การตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมให้เกิดความอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม สัมผัส เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกทางอารมณ์ ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน เป็นต้น

3) พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยง และบุคคลใกล้ชิด โดยการพูดเล่นหยอกล้อหรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่น จ๊ะเอ๋ เล่นจ้ำจี้ เล่นโยกเยก เล่นประคบ คำร้อง พาไปเดินเล่นนอกบ้าน กับเด็กคนอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิด

4) พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การส่งเสริมให้เด็กได้รับการเรียนรู้และสิ่งเรียนรู้ต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าและการเคลื่อนไหวได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมาย

และความคิดรู้จักสังเกตคุณลักษณะต่างๆ เช่น ขาด สี รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัสจัดจำชื่อเรียกสิ่งต่างๆ รอบตัว

ดังนั้น การขับเคลื่อนตามแผนการศึกษาแห่งชาติให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยปัจจัยข้างต้น ที่สำคัญคือหลักพุทธธรรม จักส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาของชาติบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาคน สังคม ประเทศชาติตามความมุ่งหวังเป็นแรงจูงใจ ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

3. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการบริหารการศึกษา

นโยบายการบริหารการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน “บริหารและปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนนโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)” เป็นหนังสือด้านการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการประยุกต์ต่อยอดและสร้างแนวทางการศึกษาทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ สารสำคัญของหนังสือได้มาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ซึ่งเปรียบเสมือนรายการนายกรัฐมนตรี พบประชาชน ซึ่งออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ทุกคืนวันศุกร์ เป็นการสะท้อนมุมมองของนายกรัฐมนตรีถึงปัญหาการศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพการ ตลอดจนปัญหาสำคัญที่ชี้ชัดว่าประเทศไทยยังมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พร้อมทั้งได้เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาการศึกษาและนโยบายด้านการศึกษาที่มีความเชื่อมโยงและส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาการศึกษา 8 ประเด็นหลัก คือ 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยกระดับมาตรฐานการศึกษา 3) ขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ 4) พัฒนาคู 5) ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ 6) เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 8) ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในวงการการศึกษา (นโยบายด้านการศึกษา , นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา: 2559)

โดยสรุปเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วย งานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา มีสถาบันการศึกษาอีกหลายแห่งที่มีความสนใจและต้องการหนังสือ ได้ขอความอนุเคราะห์มายังสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อขอรับหนังสือสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่ผู้เรียน ที่สำคัญมีความเห็นว่าเป็นองค์ความรู้ด้านการศึกษาที่ผู้ประกอบ

วิชาชีพทางการศึกษาจำเป็นต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาไทย และสรุปสาระสำคัญที่มีต่อการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ หลายประเด็นคือ

1) ด้านการศึกษา

1.1 ต้องระบุปัญหาการศึกษาในปัจจุบันและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาให้ชัดเจนและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องต้องแสวงหาจุดร่วมของวิธีการแก้ปัญหาและบูรณาการร่วมกันให้ได้

1.2 ระบบการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่เด็กเล็ก โดยเฉพาะช่วง 3 ขวบแรก ที่สมองพัฒนาเต็มที่ และพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ทุกมิติทั้งด้านกาย จิต สังคม และปัญญา ใช้ทฤษฎีการศึกษา 4 H (Head Heart Hand Health) ให้เหมาะกับช่วงวัยส่งเสริมให้ “เด็กสมองดีมีคุณธรรม มีทักษะ และมีสุขภาพแข็งแรง” เป็นปัจจัยสำคัญต่อ การดำรงชีวิตประจำวันและการใช้ชีวิตในการทำงาน จึงต้องคิดหาวิธีการให้เด็กไทยมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เครียด ไม่กดดัน และโจทย์สำคัญทำอย่างไรจึงจะมีปัญญา “คิดเป็น คิดสร้างสรรค์”

1.3 การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ต้องพัฒนาเด็กไทยมากกว่าให้มีความรู้ต้องให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน (Teamwork) เห็นคุณค่าของความสามัคคีให้มีแนวคิดและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก และมีทักษะความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาประเทศได้ในทุกมิติ

1.4 การน้อมนำแนวคิดแนวทางตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาใช้ทางการศึกษา ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติอย่างง่าย ๆ คือ ทำอย่างไรให้ครูรักเด็กและเด็กรักครูสอนอย่างไรให้ได้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกันเอง แต่การแข่งขันกันเองและเสริมสร้างวิธีคิดให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่าอ่อนกว่า

1.5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ ด้านการศึกษา ควรเน้นการประเมินเชิงคุณภาพ มิใช่ประเมินเฉพาะเชิงปริมาณ รวมทั้งต้องให้เด็กมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย

2) ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.1 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องบูรณาการวางแผนและทำงานร่วมกันของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคการศึกษา ภาคเศรษฐกิจ ภาคการลงทุน การตลาดและความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ภาคสังคมและบริการ ต้องร่วมคิด ร่วมวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อการผลิต พัฒนาและใช้แรงงานให้เพียงพอประเทศ ที่สำคัญอย่างยิ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าใจทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ และดำเนินการตามแผนไปพร้อม ๆ กัน ตอบรับเป้าหมายในเรื่องเดียวกัน และต้องมองให้ครอบคลุมในทุกช่วงวัย หรืออาจดำเนินการไปในแต่ละช่วงวัยแต่ต้องเชื่อมโยงต่อเนื่องในทุกวัยให้ได้

2.2 กำหนดเป้าหมายปลายทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาต่าง ๆ ในแต่ละช่วงปี เพื่อรองรับอนาคตประเทศให้ชัดเจน รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาคุณลักษณะของคนไทยให้ชัดเจน ทั้งการเพิ่มศักยภาพเพิ่มประสบการณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การพัฒนาวิชาชีพและนวัตกรรมใหม่ๆ การพัฒนาสังคมและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3 สถาบันการศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชน ต้องวางแผนชัดเจนด้านการผลิตกำลังคนสาขาต่าง ๆ และจำนวนการผลิตเพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เรียนจบแล้วมีงานทำทันทีอาทิการเตรียมแรงงานมีฝีมือ สาขาช่างต่าง ๆ เครื่องยนต์ ไฟฟ้า ชิ้นส่วนยานยนต์อิเล็กทรอนิกส์ พาณิชยนาวิชนส่งระบบรางปิโตรเคมีแม่พิมพ์เทคโนโลยีอาหารปลอดภัย เป็นต้น ร่วมกับสถานประกอบการ และเปิดหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะทาง โดยอยู่บนแนวคิดความเหมาะสมกับศักยภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละ พื้นที่ด้วย

2.4 สถาบันการศึกษาในพื้นที่ต้องสร้างความเชื่อมโยงและเป็นเครือข่ายที่จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกๆระดับการศึกษาเพื่อรองรับคนในท้องถิ่น ภายใต้แนวคิด “เรียนและทำงานในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนให้ดีขึ้น”

การศึกษาเป็นหัวใจของชาติ เป็นการสร้างและพัฒนาคนเพื่ออนาคตของประเทศ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องผลักดันเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยภาพรวมของการศึกษาไทยในปัจจุบันยังเป็นปัญหา มาก โดยเฉพาะภาพสะท้อนคุณภาพของเด็กไทย เป็นความจำเป็นเร่งด่วนต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน

3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้

“ระบบการศึกษา หลักสูตรต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ สิทธิหน้าที่เบญจศีล เบญจธรรมควรนำกลับมาใหม่ในระบบการศึกษาเพื่อสร้างวินัยความเข้มแข็งคนในชาติ ทั้งกาย ใจ จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม ให้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่คิดสั้นๆ ต้องคิดให้ยาวๆ มีสมาธิ มีเหตุผล อย่าเชื่ออะไรที่คนเขาพูดมาอย่างเดียว ต้องพิสูจน์ทราบก่อน โดยผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก เรื่องวัฒนธรรมความเป็นคนไทย ความภูมิใจในความเป็นชาติ รักสถาบัน เหล่านี้คงต้องช่วยกันพูด ช่วยกันแนะนำ ช่วยกันสร้างและบรรจุเข้าไปในการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการด้วย”

ระบบการศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อสร้างคนไทยและสังคมไทยให้เข้มแข็ง มีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาสามารถจัดได้หลายๆ รูปแบบหลายๆ แนวทาง ให้เป็นกลไกของการแสวงหาความรู้สิ่งต่าง ๆ และบ่มเพาะให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักสูตรการศึกษาควรปรับปรุง พัฒนา และนำไปใช้ให้เกิดผลผลิตตรงตามเป้าหมาย โดยหลักสูตรแต่ละระดับตั้งแต่เล็กจนโตควรให้มีความต่อเนื่องกันทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย เมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำ มีอาชีพและมีรายได้หลักสูตรการศึกษาควรกำหนดวิชา

เรียนให้น้อยลงให้เหมาะกับวัยของเด็ก เน้นการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ไม่ใช่เน้นปริมาณรวมถึงควรเป็นหลักสูตรที่มีการปรับพื้นฐานของเด็กให้เท่ากันก่อน และเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมของเด็ก ก็เปิดโอกาสให้เลือกได้ตามความชอบและความถนัดที่สำคัญเป็นหลักสูตรให้การศึกษาและการเรียนรู้ช่วยบ่มเพาะและสร้างค่านิยมที่เข้มแข็งให้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนไทย โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเข้ามาเป็นแนวปฏิบัติมีการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก มีจุดเน้นสำคัญคือ “การใช้คุณธรรมและความรู้ที่ถูกต้อง การมีสติปัญญา ความเพียร จะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง” นำเรื่องประวัติศาสตร์สิทธิหน้าที่เบญจศีลเบญจธรรม เข้ามาในระบบการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีและสถาบันหลักของความเป็นชาติไทยไว้

กระบวนการเรียนการสอนต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนหนังสือยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เน้นให้อ่านออก เขียนได้และคิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้และขยายไปสู่สังคมและประเทศชาติการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูต้องเน้นการสอนในห้องเรียนเป็นหลักมากกว่าการสอนพิเศษเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ปรับวิธีการสอนให้ก้าวหน้าขึ้น โดยเน้นให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด ปรับปรุงระบบการวัดประเมินผลและประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาไทย โดยวิธีการวัดและประเมินต้องมีความเหมาะสมและไม่เป็นภาระต่อครูอาจารย์มากเกินไป รวมถึงควรสร้างความผูกพัน ความหวังดีต่อกันและกันให้ได้ระหว่างครูผู้ปกครอง และเด็ก เพื่อเป้าหมายร่วมกันคือสร้างเด็กให้มีคุณภาพ

4) การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยกระดับมาตรฐานการศึกษา

หาวิธีการในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้มากขึ้น โดยสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินเพิ่มขึ้น เช่น การให้กู้ยืมเงินที่ผูกกับรายได้ในอนาคตการกระจายทุนการศึกษาให้ทั่วถึง และสนับสนุนทุนการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการสร้างคนให้ตรงกับกรนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความทัดเทียมกัน และต้องคำนึงถึงการสร้างคนเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคและพื้นที่ของตน รวมถึงเพิ่มโอกาสและคุณภาพการศึกษาไทยโดยนำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมกระจายไปยังสถานศึกษาในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกลให้มากขึ้น ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ เข้าไปบูรณาการกับการศึกษาทางไกล เพื่อใช้เป็นช่องทางของการเพิ่มการเรียนรู้ในทุกระดับ และต้องพิจารณาเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ประยุกต์และปรับปรุงให้เหมาะสมตามบริบทโดยครูต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น การจัดทำ Smart Classroom การพัฒนาระบบ e-learning เป็นต้น รวมถึงการจัดบริการการศึกษาควรพิจารณาให้ครอบคลุมกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่ม

4. แนวคิดเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาทั้งระบบ

โดยกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาด้านการศึกษาทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะการปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การใช้จ่าย งบประมาณ และการกระจายอำนาจทางการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นเอกภาพ

การพัฒนาครู คือกำหนดยุทธศาสตร์ด้านครูให้ชัดเจน และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกด้านและพัฒนาครู โดยผลิตครูมีอาชีพ รับประกันการมีงานทำ วางแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ เปลี่ยนการอบรมครูให้เป็นในเชิงรุก คือ สร้างทีมลงไปทำการฝึกอบรมครูในพื้นที่โดยตรง เพื่อไม่ต้องให้ครูออกจากห้องเรียนและทอดทิ้งนักเรียน แก้ไขปัญหาการขาดครูในสาขาที่ขาดแคลน โดยผลักดันให้ครูสลาออกประกาศเพื่อกำหนดประเภทวิชาและสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน ผ่อนปรนให้ผู้ที่มีคุณวุฒิสาขาดแคลนสามารถขอหนังสืออนุญาตปฏิบัติการสอนได้โดยไม่มีใบประกอบวิชาชีพ จากนั้นพัฒนาตนเพื่อให้ได้รับใบประกอบวิชาชีพครูในภายหลัง รวมถึงแก้ไขปัญหานี้สิ้นครูทั้งในระยะสั้นระยะปานกลาง และระยะยาว สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ครูต้องพัฒนา คือ ปรับและพัฒนาวิธีการสอนของตนให้มีคุณภาพ ยึดการพัฒนาเด็กเป็นหลัก และใช้เวลาให้มากขึ้นในการสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีคุณค่าและเกิดคุณภาพต่อตัวเด็ก

การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ มุ่งการผลิตกำลังคนสายอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดรับกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อกระจายความเจริญไปสู่เขตภูมิภาค โดยบูรณาการการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกัน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิตและพัฒนากำลังคน เน้นการสร้างคนให้มีความสามารถ มีทักษะในการทำงาน สร้างอาชีพและรายได้จูงใจให้คนเข้าสู่ระบบการศึกษาและหันมาเรียนสายอาชีพมากขึ้น ปรับภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาให้ได้รับการยอมรับ รวมถึงสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทำข้อตกลงความร่วมมือจัดการศึกษาแบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา เป็นการช่วยให้นักเรียนนักศึกษาได้ค่าตอบแทนและได้ประสบการณ์จากการทำงาน ส่วนผู้ประกอบการจะได้แรงงานเมื่อเด็กจบการศึกษา ซึ่งช่วยลดภาวะคนตกงานของประเทศลง อีกประการหนึ่งร่วมกันปฏิรูปการอุดมศึกษาในด้านการผลิตกำลังคนของประเทศ ที่นำไปสู่คุณภาพของคนให้ชัดเจน มหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบควรวางแผนการผลิตกำลังคนในแต่ละปีตามปริมาณและสาขาความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ละแห่งควรมีอัตลักษณ์หรือมีความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพที่เป็นเรื่อง

เฉพาะ รวมถึงมีการนำเทคโนโลยีในวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการศึกษา ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาต่อยอดให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ในทุกระดับการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศและสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเป็นนักวิทยาศาสตร์

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คนไทยและประเทศไทยต้องปรับตัว เตรียมพัฒนากำลังคน และสร้างความเข้มแข็งให้ทันต่อการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน รวมถึงพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางของอาเซียน โดยการเดินทางเรื่องการเดินทาง การเตรียมแรงงาน การเพิ่มคุณวุฒิแรงงานไทย การเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ การพัฒนาความชำนาญในการประกอบอาชีพ การใช้เทคโนโลยีและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อยืนยันว่าแรงงานไทยมีฝีมือจริง มีความรู้ความสามารถทำงานได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถก้าวสู่การเป็นแรงงานชั้นสูงจนถึงระดับผู้บริหารได้ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเรียนรู้ถึงภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการรวมตัวเป็นเครือข่าย และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาหันมาให้ความสนใจการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติภาครัฐและเอกชนส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ให้เรียนรู้ผ่านแหล่งเรียนต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ ปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตให้ทันสมัย เพิ่มบทบาทของวัดให้เป็นพิพิธภัณฑ์สร้างแรงจูงใจในการเข้าชม ได้เรียนรู้อย่างสนุกและเพิ่มจินตนาการให้กับเด็ก รวมถึงควรนำปราชญ์ชุมชนที่ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้และทักษะต่าง ๆ ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้จากนอกจากนั้นทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันจัดการศึกษาต้องให้แนวคิดและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประชาธิปไตยสิทธิของตนเองและผู้อื่น เสรีภาพที่มีขอบเขตภายใต้การเคารพกฎหมายตลอดจนรู้จักหน้าที่พลเมืองที่ดีรู้จักให้เกียรติบุคคลอื่น และทุกคนต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติประเทศชาติจึงจะเดินหน้าพัฒนาไปได้

การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในวงการการศึกษา การศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสำคัญกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย โดยการจัดการศึกษาควรมีการปลูกฝังเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันตั้งแต่ยังเด็ก ๆ มีการบรรจุเข้าไว้ในหลักสูตร อาจสอดแทรกไปในวิชาต่าง ๆ หรือรูปแบบของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น โครงการโรงเรียนสีขาวการจัดทำหลักสูตร “โตไปไม่โกง” จะช่วยสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติให้ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยได้

สรุปว่า การศึกษาเป็นหัวใจของชาติ เป็นอนาคตของประเทศ เป็นบ่อเกิดของปัญญา แต่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญหากการศึกษาไม่สร้างคน ครอบครัวยังไม่มีเวลา ขาดความอบอุ่นครูไม่มีกำลังใจในการสอน ไม่มีประสิทธิภาพ เราก็จะได้เด็กเรียนนักศึกษา หรือผู้ที่จบไปเป็นคนที่ไม่คิดไม่ทัน ไม่มีวิสัยทัศน์ รับมือกับภัย

คุกคามทั้งรูปแบบเก่าและใหม่ไม่ได้ ก้าวไม่ทันตามวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศไทยจะไปอยู่ตรงไหน ต้องกลายเป็นประเทศด้อยพัฒนาในโลกใบนี้อยู่ตลอดไป ถอยหลังไปเรื่อย ๆ เพราะความขัดแย้ง ความเห็นแก่ตัว ไม่สุจริต แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ทุกคนน่าจะคิดใคร่ครวญเรื่องนี้ให้ดี มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

บทสรุป

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2558-2563) ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นภารกิจของทุกภาคส่วนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไปสู่ผลสำเร็จโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2558-2563) ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ ความสามารถ และส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ สมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมียุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปการเรียนการสอนยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปการพัฒนาวิชาชีพ และยุทธศาสตร์ที่ 3 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

เอกสารอ้างอิง (References)

- การศึกษาไทยในยุคปัจจุบัน. (2562). การศึกษาไทยในยุคปัจจุบัน สืบค้น 14 พฤษภาคม 2562 จาก <https://patcharapornphin.wordpress.com>.
- นโยบายด้านการศึกษา. (2559). นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษากลุ่มวิจัยและส่งเสริมการวิจัย.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2550). *พระไตรปิฎกแก่นธรรม ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระสูตรตันตปิฎก เล่ม 2*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ 2561*, พิมพ์ครั้งที่ 1, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
